

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 27. szám.

Csütörtök, febr. 4.

Nemzeti politika.

— február 4.

Szterényi József kereskedelmi államtitkár a szegedi munkásbiztosító keddi fölavatása alkalmával érdekes és figyelemre-méltó beszédet mondott a nemzeti politikáról, amelyet érdemes minél szélesebb körben ismertté tenni.

Az államtitkár beszédében azt hangoztatta, hogy Magyarország politikai és közgazdasági életében elérkezett végre annak az ideje, hogy komolyan vessünk számot erőnkkel és komolyan foglalkozzunk gazdasági életünk olyatén megalapozásával, hogy akkor, mikor újabb elérkezik az alkalom, mikor Magyarország gazdasági berendezését függetlenül eszleözölheti, amint az ország anyagi és állami érdekei megkövetelik, úgy hogy gazdasági önállóságunkat minden eshetőségre biztosítsuk. Meg kell szünnie annak az ellentétnek, mely egyrészt a mezőgazdaság, másrészt az ipar és kereskedelem között támadni szokott, mert ha ez erőre kap, akadályoz minden cselekvésünkben.

Alkotni úgy, hogy egyik kézzel védekezzünk, a másikkal dolgozzunk: komolyan nem lehet. Az alkotáshoz egész ember, egész ereje kell. Ellentét az agrárius és merkantil irányok között egy államban, amelynek lakossága csaknem kétharmad részben agrárius, melynek adózó közönsége tulnyomó részben — az adózás összegét tekintve — viszont merkantil: ellentét ilyen államban a két irány között a nemzet ellen való bűn. Nem azért, mintha a mezőgazdaság színvonalát az ipar és kereskedelem terén elértük volna, hiszen a nemzeti fejlődésünknek karaktere, hogy nem is fogjuk egyhamar elérni.

Ez az ország évtizedekig talán, évszázadokig még agrár állam lesz, agrár államnak kell maradnia, — de abban az értelemben, hogy ez erős alapja legyen az ipari fejlődésnek. Ez az igazi merkantil politika. Erősíteni kell a gazdálkodó vidéki lakosságot, de olyan értelemben, hogy egyrészt a mindinkább szaporodó ipari lakosság számára termeljen, másrészt mint az ország legnagyobb fogyasztója, ebben a képességében növeltesse. Ebben az értelemben a mezőgazdaság legnagyobb áldozatokkal való fejlesztése elsősorú ipari érdek. És amely politikus ez ellen foglal állást, az a nemzet életeterejét támadja meg, az eljárása pedig kárhóztatandó.

De fordítsuk meg a dolgot. Ez az agrárius nemzet már régóta nehezen viseli a ráháruló terheket, új erőforrásokra van tehát szükség, melyeket csak az ipar és kereskedelem nyújthat. És e tekintetben jó példák a vidéki városok, amelyek közvetlen szervi összefüggésben vannak a földdel.

A környék összekapcsolódik a város gazdasági és kulturális fejlődésével és vele egységes egészet képez. A városi lakosság a kulturát viszi a mezők felé és a mezők szelleme a városban talál gőcpontot. Már pedig tudjuk, hogy évszázadok előtt is az iparosztály tette a városi lakosságot, később ez hozta létre a kereskedő osztályt és a két osztály együtt alkotta meg a magyar értelmiségi középosztályt.

Hamis politika az, amely csak az egyik, vagy másik irány fejlesztését tüzi ki céljául. Végül hangsúlyozta Szterényi, hogy a kormány, amelynek ő is mun-

kása, célul tűzte ki a két irány harmonikus fejlesztését: A mezőgazdaságot a községekben, az iparét és a kereskedelmét a városokban. Ez a politika frázis és kendőzés nélkül az igazi nemzeti politika.

Nick-Carterék Nagybecskereken.

Nagybecskerek, február 4.

Hetek óta folynak a cikkek a napilapokban a pornográfia, a ponyvairódom és az ehhez hasonló íráskor ellen. Az ügynek még ezek a cikkek nem sokat használtak, mert a könyvkereskedők kirakataiban halomszámra ott hevernek a Nick Carter, Sherlock Holmes és egyéb históriák illusztrált címlapjai.

Egy idő óta szinte feltűnően álldogálnak a tanuló gyermekek az ilyen kirakat előtt: soká, sokszor és sokan. A Nick Carter-irodom belétevédt már városunk összes középiskoláiba, sőt már az elemi iskolában is kellett őket elkobozni. Hogy mennyire veszedelmes az ilyen olvasmány, azt eddig csak újság útján tudtam és gondoltam el. Most azonban tapasztalatot szereztem arról és óva intem a szülőket, intézeteket, társadalmat, rendőrséget és minden arra hivatott tényezőt.

Nyomára jöttem ugyanis annak, hogy itt, Nagybecskereken fiukból álló, szervezett detektív-társaság, mondjuk: banda létezik. Van főnöke, vannak tisztjei, vannak kisebb-nagyobb rangú detektívjei. Maga a főnök Nick Carter, alantásai Lobody, Grant kapitány, Buffalo Bill, Sherlock Holmes és egyéb hangzatos neveket viselnek. Még jelvényük is van! Este jelzést is adnak egymásnak.

Eddig a dolog csak játék volna, habár veszedelmes játék! De tovább!

A társaság — helyesebben: banda — célja: kikutatni társaik (osztály- és iskolatársaik) életmódját, cselekedeteit, beszélgetéseit, írásait, hibáit, titkait, családi, vagyoni viszonyait. E célból olyanok, kiknek kevésbé veszedelmes az esti kimenés, tehát a nagyon szegénysorsu munkásosztály esemétei megbízatást kapnak, hogy este akár 9 órakor is kémura menjenek. Rettenetes csak elgondolni is, hogy fiuk olyasmire szövetkeznek és felcsigázták képzeletük mire viszi az ilyeneket! Mennyi erkölcsi bűn, szörnyűség származhatik az ilyenből.

Hallottam, amint két diák beszélget az utcán: „Tudom, hogy engem most figyelnek, tudom, hogy valahol titokban rám les egy detektív, hogy én most hová megyek, mikor jövök vissza, de mégsem fognak semmit sem megtudni: Mert én ügyesebb vagyok, mint Lobody”.

Annymra fogva tartja ezeket az izgató szereplésük, a sok rontó olvasmány, hogy a feleletükbe, az iskolai lecke felmondásába is bebecsuszik egy-egy ilyen név. (Attila Nick Carterrel nevelkedett!) Természetes, hogy ezeknek a szerencsétlen, megmételtyezett gyermekeknek esze nem járhat sem az iskola, sem egyéb kötelességeiken rendesen, komolyan. Nagy kapkodás, idegesség, felületesség jellemzi ezeket. A szülők pedig szerencsétlenek lesznek, szerencsétlen gyermekeik által.

A banda tagjai kötelezettséget vállaltak a Nick Carter-füzetek előfizetésére és ha egyik-másik nem képes a pénzt előteremteni, akkor kölesön kapja pénzért, de írásbeli kötelezettséget kell adnia arról, hogy ha vissza nem szolgáltatja, apjával megfizettetik az elkallódott fizetést.

Ez a detektív-szövetség pedig jobban összehozott, mint várnók az ilyen, még meg nem állapodott jellemű gyerekektől. Ephialtes igen ritka köztük. Neveket meg egyáltalában nem adnak ki.

Ezen Nick Carter lának csak úgy lehetne végét vetni, ha a rendőrség minden teketória nélkül elkobozná a könyvkereskedők összes ilyen példányait, azok további behozatalát szigorú büntetés terhe alatt megtiltaná, a kolportőrökkel hasonlóképen bännék el. Minden szülő és intézet pedig a saját hatáskörében tudja, mit tegyen.

Ennyire romlott fiatalság még nem volt tapasztalható. Már nem is a rendes, szokásos módon üdvözlik egymást a „társaság” tagjai, hanem a maguk detektív-nyelvén!

A Nick Carterék szerzője, — mint olvastuk — idegbeteg lett és remélhetőleg nem fog többé írni. Egy aggódozó anyja e hír olvasására

felsóhajtott: „Miert nem örült meg 10 évvel ezelőtt?”

Rettenetes az állapot, rajta apák, anyák, figyeljétek jobban fiaitokat, nézzétek meg összes könyveiket, irkáikat, járjátok utánuk még a félrehelyre is, mert ott is olvasnak! Ha pedig egy számtani füzetre 40 fillért kérnek, gondoljátok arra, hogy az talán csak 30-32 fillérbe kerül, a többi kell egy-egy Sherlock Holmes-füzetre!

Büchler Hugó,
áll. tanító.

HIREK.

Tájékoztató.

A földi (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órá-tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 2/5 óráig déltán. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Védői hölgyek részére minden nap déltől 6 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van minden nap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkás gimnázium) február havi előadásai a következők:

Február 5: 8-tól 10-ig Nemzetgazdaságtan.
Február 10: 8-tól 9-ig Vegytan; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.
Február 12: 8-tól 9-ig Nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig Fizika.
Február 17: 8-tól 9-ig Vegytan; 9-től 10-ig Elektrotechnika.
Február 21: 8-tól 10-ig Vegytan.
Február 26: 8-tól 9-ig Elektrotechnika, 9-től 10-ig Magyar irodalom.

Február 8 Közigazgatási bizottság gyűlése.
Február 21. Az izr. hitközség közgyűlése.

Rudolfsgnádik a földmivelésügyi miniszternél. Rudolfsgnád községből kedden, 1. hó 9-én Botka Béla főispán vezetésével nagyobb küldöttség megy fel Budapestre a földmivelési miniszterhez a község kincstári bérletének az ügyében.

Az új kir. táblai elnök. Annak idején közöltük, hogy a király Kraay Istvánt nevezte ki a szegedi kir. tábla új elnökévé. Az új táblai elnök január 30-án már el is foglalta hivatalát s erről most átiratban értesíti vármegyénk főispánját.

Izr. istentisztelet. A nagybecskereki izr. templomban a péntek esti istentisztelet holnap déltán 5 órakor kezdődik.

Eljegyzés. Kern Ervin óteleki segédjegyző eljegyezte Véggh Ferenc óteleki körjegyző leányát, Vilma-t.

Miksa császár gyóntatója meghalt. A csanádi egyházmegye papságának ismét gyászva van. Az egyházmegye papságának egyik érdemes, tisztességben megörögedett tagja: Weber Agost címzetes kanonok, szentszéki ülnök, szakálházai plébános, a szerencsétlen véget ért Miksa mekszikói császár gyóntatója, tegnap hosszas betegség után, hetvenhat éves korában elhunyt. A meghaldogult Nemetszentpéteren született és 1857-ben lett pappá felszentelve. Volt segédlelkész az egyházmegye több községében, majd katonai lelkész Spalatóban, Raguzában, Kattaróban, Sebenikóban és Zárában, míg 1864-ben Miksa császár házi kaplánja és gyóntatója lett. Miksa császár szerencsétlen vége után egy darab ideig még katonai lelkész maradt, majd 1870-ben visszakerült egyházmegyéjébe, ahol még ugyanaz évben újszentannai plébános-helyettesé lett kinevezve. 1871-ben bruckenaui plébános lett, majd pedig 1882-ben szakálházai plébános, 1896-ban pedig az egyházmegye tiszteletbeli kanonoka lett. Temetése ma délelőtt volt nagy részvét mellett.

Gyűjtés a Jókai szoborra. Elhunyt nagy írónknak, Jókai Mórnak szobrara tudvalevőleg gyűjtés folyik az országban. A szobor-bizottság gyűjtő-iveket is bocsátott ki s Torontálmegyébe szintén küldött ilyen gyűjtő-iveket, amelyeken eddig a következő községek adakoztak: Zsom-bolya község 10, Czernya 5, Magyar Czernya 5, Német Czernya 5, Csósztelék 4, Toba 5, Mollyfalva 5, Nagytószeg 2, Kistószeg, Szenthubert 3, Károlyiget 3, Soultour 3, Nagykomlós 5, Kunszölös 1, Grabácz község pedig szintén 5 koronával járult hozzá a szobor költségehez.

Magyar missiók. Megirtuk már, hogy Jámbor és Varga jezsuita-atyák Nagybecskerekre fognak jönni, hogy megkezdjék itt a magyar missiót. A páterek tegnap este a Szeged felől jövő vonattal meg is érkeztek városunkba s itt a régi állomáson a helybeli papság élén Magyary Pál pápai kamarás fogadta őket. A pápi vendégek itt tartózkodásuk alatt a plébánián vannak elszállásolva s ma délután 7/5 órakor tartották bevonulásukat a rom. kath. plébánia-templomba, 5 órakor pedig megkezdtek az első magyar missió-beszédet, amelyet már napok óta nagy érdeklődéssel vár a közönség. A missiók további sorrendjét lapunk holnapi számában közöljük.

Az arad-nagykikindai vasút új igazgatósága. Az épülőfélben levő arad-nagykikindai helyi érdekű vasút igazgatóságát most választották meg újból s az igazgatósági tagok a következők: Török László miniszteri segédtitkár, Budapest. Bichiceanu Szilviusz, Rév. Ifj. Mezei Eremie birtokos, Rév. Frekót Miklós takarékpénztári igazgató Nagyikinda. Varjassy Lajos polgármester, Arad. Schaeffer István községi jegyző, Németszentpéter. Palmer Zakariás birtokos, Nagyikinda. Holzinger Lajos községi jegyző, Nákófalva. Szabó Zoltán nyug. alvezetés, Arad. Hrabovszky Emil nyug. tábornok, Budapest. Tagányi János nyug. ezredes, Budapest. Ott János nyug. üzetvevő, Budapest. Markos Gusztáv főmérnök, Budapest.

Felülfizetések. A „Sirályok” evezős társaságának mulatságán a következő felülfizetések folytak be: dr. Várady Imre 10 kor., dr. Chiroi Demeter 7—, Gyárfás Ödön 4—, Vági Sándor 380, dr. Handler László 280, Mocsányi Richárd 280, N. N. 220, Ember Antal, Mattanovits Béla, Kis István, Rév Mór 2—2 kor. Szeley Mihály 160, Benze Miksa, Szarács József, Papp Ferenc, Mattanovits György, B. H., Giffinger Zsigmond, Giffinger Imre, Ham Rezső 1—1 kor. Dr. Bretschneider Ferenc, Joanovits Sándor, Franzen Gáspár, Kékesi Sándor, dr. Horváth Andor, Murka Lajos I. S. A., dr. Löffler Armin, Domba László 80—80 fill., Tolveth Frigyes, Luesics Vazul, Schipper Lajos 60—60 fill., N. B. 20 fillér.

Ugrás a második emeletéről. Borzalmas jelenet játszódott le tegnap este 6 óra tájban a pénzügyigazgatóság palotája előtt. Kolos Elemér itteni állami végrehajtó ugyanis öngyilkos szándékkal ledobta magát a palota második emeletéről az utca közepére s eszméletlenül terült el a kocsin. Éppen akkor, mikor a Jókai-utca a legforgalmasabb szokott lenni. A járó-kelők természetesen hamarosan összeszaladtak s a katasztrófa színhelyén csakhamar nagy ember-tömeg verődött össze. A közönség nagynehezen kerített orvost, aki, miután konstataulta, hogy Kolos még él, bekötözte annak sebeit, majd pedig kiszállították az öngyilkost a kózkórházba, ahol ápolás alá vették. A szerencsétlen ember karját és lábát törte, azonkívül pedig az álkapsát is összezúzta, az orvosok azonban remélik, hogy sikerül őt életben tartani. Kolos mintegy 2 hónappal ezelőtt került mint állami végrehajtó Nagybecskerekre. Idejövetele előtt operációt végeztek rajta. A szerencsétlen ember ugyanis elesett és bezúzta koponyáját, úgy, hogy a csontszilánkok az agyába hatoltak. Az első operáció alkalmával nem távolították el valamennyit s az agyban maradt szilánkok irtózatosságot okoztak neki. A napokban megvizsgáltatta magát háziorvosával, dr. Kuszing Jánossal, aki ajánlotta neki, hogy menjen fel Budapestre s ott operáltassa meg magát. Kolosnak azonban nem volt ehhez pénze s efeletti elkeseredésében fogamzott meg benne a szándék, hogy megváljon az élettől. Ezzel indokolja meg tettét egy levélben, melyet édesanyjának ír s amelyet irodájában találtak meg. Kolos különben ma már visszanyerte eszméletét s beismerte, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A szerencsétlen embert különben valószínűleg még a mai nap folyamán meg fogják operálni s az orvosok biznak benne, hogy életben marad, bár alighanem egész életére nyomorék marad.

Az aranka-irtás. Az aranka-irtásnak ellenőrzésével megbízott szakközeg jelentése alapján a földművelésügyi kormánytól most leirat érkezett a vármegye főispánjához, azzal az utasítással, hogy hasson oda, hogy különösen az alibunári, antalfalvai, nagybecskerekai és nagykikindai járásokban az aranka-irtás a megkívánt módon és pontossággal végeztesse, ami meg is fog történni.

Ami jól izlik, az a szervezethez rendesen hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „SCOTT-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítású csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is elszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerüzletekben. (a)

Művészet, irodalom.

Hangverseny a Lloydban. A nagybecskerekai Lloyd-társulat jövő heti szombati estélyén, február 13-ikán nem mindennapi művészi eseményben lesz része a nagybecskerekai közönségnek. Az estélyen ugyanis Svastics Eugénia, a jeles operaénekesnő fog hangversenyezni, aki egyike a legjobbak magyar hangversenyezőknek. A művésznő gazdag és változatos műsorral fog vendégszerepelni, úgy hogy a közönség minden tekintetben elsőrangú műélvezethez fog jutni. A hangverseny részletes műsorát most állítják össze s legközelebb teszik közzé. A hangversenyt már most is ajánljuk művészetet szerető közönségünk figyelmébe.

Az Idő című hetilap legújabb számába vezető cikket Raskai Ferenc, verset Haraszthy Lajos, tárcát Schmittely Józsefné, politikai karcot Pakots József és krónikát Ráspoly irt. A tartalmat a lakbérmozgalmról szóló megjegyzés, egy párizsi szezonikk, fordított novella, a pótanekdótakines. Komáromi-Katz Endre képzőművészeti kritikája és gazdag közzéadás-rovat egészíti ki. Az Idő felévre 6 koronáért rendelhető meg Péterfi Gyula szerkesztőtulajdonos címén: Felsőerdősor 32.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 6. A torontali atletikai klub estélye az olasz föld-rengés sújtottak javára.
Február 6. Kereskedelmi alkalmazottak táncestélye.
Február 11. A gör. kel. szerb jótékony nő egyesület táncestélye.
Február 13. A Lloyd-társulat hangversenye.
Február 13. Vasutasok bálja.
Február 13. Parasztlál.
Február 20. Felsőkereskedelmi iskola hangversenye.
Február 20. A rom. kath. egyházi dalárda cabare-estélye.
Február 20. Iparosbál.
Február 23. Fülharmonikusok Calico-estélye.
Március 7. A „Maskil-el-dol” mulatsága.

Pro Calabria. A torontali atletikai klubnak Karátszonyi Jenő gróf v. b. t. t. védnöksége és Botka Béla főispán díszelnöksége alatt február hó 6-ikán, szombaton az olaszországi áldozatok javára rendezendő hangverseny estélyére erősen folynak az előkészületek s a közönség soraiiban rendkívül az érdeklődés iránta. Az estélyen a rendezőség kedves meglepetésben részesíti a táncolókat. Ugyanis előkelő amatőr férfiak és hölgyek csinos kis festőpalettákra különböző művészi apróságokat festenek s ezeket mint táncrendeket fogják szétosztani az estélyen, még pedig nemcsak a hölgytáncosoknak, hanem — ami érdekes újítás — a táncoló férfiaknak is. A hölgyek a férfiak, az utóbbiak pedig a hölgyek festette táncrendeket kapják. Ilyenformán azután bizonyos, hogy az estélyen majd mindenki táncolni fog.

A felső keresk iskola hangversenye. A nagybecskerekai felső kereskedelmi iskola ifjusága dr. Vinczehidny Ernőné urhölgy védnöksége alatt február hó 20-án a Lloyd-társulat összes termeiben táncal egybekötött hangversenyt rendez. Belépő-jegy: személyenként 2 korona, családjegy (3 személyre) 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadják és hirapilag nyugtáznak. A tiszta jövedelmet az intézet deákszegélyező-egylete javára fordítják. Kezdeté pont fél 9 órakor. A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy a kotillon táncra szükséges kotillonokkal lássák el magukat.

A hangverseny műsora a következő: 1. Induló. Előadja a felső keresk. iskola dalárdája. 2. Pleior S. olasz hegedű-művész szólója. 3. Schubert: „Impromptu”. Zongorán előadja: Strasser Sárika k. a. 4. Humoros népdal egyveleg. Előadja a felső keresk. iskola dalárdája. 5. H. Wienawski: „Légende”. Hegedű szóló. Játsza Knopf S., zongorán kíséri Kokits E. 6. „Vége”. Irtá és szavalja: Török Ferenc. 7. Chopin: „Preludes” — „Etudes”. Zongorán előadja: Kokits E. S. Egyveleg. Összeállította: Osztie Béla. Előadja az intézet ének- és zenekara, zongora és harmonium kísérettel.

A szerb jótékony nőegylet mulatsága. A nagybecskerekai gör. kel. szerb jótékony nőegylet f. hó 11-én nagy tombola-játékkal egybekötött táncmulatságot rendez, amelyen igen szép tárgyak kerülnek kisorsolásra. A meghívókat a rendezőség a napokban küldi szét.

A nagybecskerekai „Maskil-el-dol” betegsegélyező egyesület f. évi március hó 7-én (Purim este) pénztára javára a Korona-szálloda nagytermében sétahangversenyyel egybekötött öt órai teát rendez, mely célból már a hölgyekből és urakból álló nagybizottság buzgó tevékenységet ejt ki.

Esküdtszék.

§ Rablás az utcán. Csobanov János és Gruin Misa bűnügyében tegnap estefelér került a sor az ítéletkijáratásra.

Az esküdtek a két vádlottat bűnösnek mondották s e verdikt alapján a kir. törvényszék a vádlottakat egyenként két és fél évi börtönre ítélte.

Az ítélet ellen úgy a kir. ügyész, valamint a vádlottak is semmisségi panaszt jelentettek be.

§ Megölte az apját. A nagybecskerekai kir. törvényszék mint esküdtszék ma délelőtt kezdte el tárgyalni Valkány István 17 éves lukácsfalvai napszámos bűnügyét, akit az ügyesség gyilkossággal vádol, mert múlt év július 28-án revolverből 13 lövést tett tulajdon édesapjára, akit 4 golyó talált s aki a sebesülések következtében egy hónap múlva meg is halt. A véres eset előzménye a következő:

Valkány István múlt év július 21-én valami csekélység miatt összeveszett az apjával Valkány Jánossal. A civakodásból csakhamar ütlegelés lett s a fiu egy téglával fejbégáta az apját s elmenekült. Nem mert többé visszamenni a szülei hához s munka után nézett. A munkakönyve és a ruhái azonban odahaza maradtak s munkakönyv nélkül nem igen birt keresetre szert tenni, amiért is július 28-án hazament Lukácsfalvára, hogy holmiját kikérje. Sejtje, hogy a dolog nem fog simán menni, már jó előre revolvert és töltényeket szerzett be. Meg is érkezett Lukácsfalvára, azonban nem ment be a házba, hanem a ház előtti töltésen várta az apját, s mikor azt észrevette, odaszólt neki, hogy adja ki munkakönyvét s a ruháit. Az apa ezt megtagadta, azt mondván, hogy jöjjön be érte. A fiu erre se szó, se beszéd, előszedte revolvert s lövöldözni kezdett apjára, aki a házba menekült s bezárta az ajtót. A fiu azonban az ajtón át is lövöldözött s a szomszédságba menekülő apja után is küldött még néhány golyót, akit négy helyen súlyosan meg is sebesített. A lövöldözésre elősiető embereknek nagy tusa után sikerült a lövöldöző legényt letegyezreznii s átadni a csendőrségnek.

A mai tárgyaláson elnök volt Junker János, szavazó-bírák: dr. Kiss János és Junga Aladár törvényszéki bírák. Jegyző: Gajdics Miklós, ügyész: Czenger Nándor, védő: Almássy Elek, orvosszakértők pedig dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly.

A délelőtt folyamán kihallgatták a vádlottat, aki beismeri tettét, de azzal védekezik, hogy nem volt szándékában meggyilkolni az apját, pusztán csak rá akart ijeszteni.

Az orvosszakértők véleménye a, hogy Valkány János a golyóktól okozott vérmérgezés következtében halt meg.

Délután a tanukat hallgatják ki s így ítéletre valószínűleg csak holnap kerül a sor.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház csöndes unalommal folytatta az adóreform részletes vitáját, amely ma sem haladt nagyon előre.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt s miután a jegyzőkönyvet hitelesítették, nyomban rátértek az adóreform részletes tárgyalásának folytatására.

A mai vita első szónoka Vucsevics horvát képviselő volt, aki horvátul beszélt a javaslat ellen.

Utána Vlád Aurél beszélt szintén a javaslat ellen.

Sándor Pál a kis emberek érdekében szól s a javaslatot nem fogadja el.

Még Farkasházy Zsigmond beszélt a javaslat ellen s Reök Iván mellett s ezzel az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

Kossuth Ferenc a királynál.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter legközelebb, valószínűleg a jövő hét végén Bécsbe utazik a királyhoz kihallgatásra.

Az ujonc-javaslatok.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház véderőbizottsága ma délután 5 órakor ülést tart, amelyen az ujonc-javaslatokat tárgyalja.

Egyes politikusok a cáfolatok dacára is állítják, hogy a jövő héten megszakítják az adóreform vitáját s az ujonc-javaslatokat veszi tárgyalás alá a Ház.

A kongrua.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Néppárti forrásból határozottan jelentik, hogy az adóreform tárgyalása után a kongrua-javaslat kerül tárgyalásra. Néppárti képviselők azt állítják, hogy a párt erre nézve komoly ígéretet kapott a kormánytól.

A fuzió és a bank.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján ma azt beszéltek, hogy a miniszterelnök a bankkérdést a fuzióval akarja megoldani, olyanformán, hogy a bankkérdést egy kartellszerű bank formájával megoldanak, amely forma minden pártot s a függetlenségi párt túlnyomó részét is kielégítené s ez alapon az összes pártok egyesülnének. Mindössze 30-40 képviselő válna ki Justh al és Hollóval az élén, akik azután ellenzéki pártot alkotnának.

Justh Gyula nyilatkozata.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Józsefvárosi Népkör a képviselőházban ma küldöttségileg tisztelt Justh Gyula házelnökénél, akinek az önálló bank érdekében memorandumot nyújtott át. Justh Gyula a küldöttségnek válaszolva kijelentette, hogy ha a közönség kitart, akkor az önálló bank meglesz. Neki az a meggyőződése, hogy az önálló bank felállításának semmiféle gazdasági akadályja nincs, viszont az országnak nem szabad róla lemondani. Ő rendületlenül az önálló bank mellett áll és mindent elkövet érte. A küldöttség Justh-ot zajosan megéljenzte.

A szerb püspökök s a nagyszerb propaganda.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti táv.) Bogdanovics Lucian gör. kel. szerb metropolita ma délelőtt megjelent Wekerle Sándor miniszterelnökénél s arra kérte, hogy eszközöljön ki a szerb püspökök számára kihallgatást a királynál, hogy a püspökök megcáfolhassák a nagyszerb propaganda dolgában elhangzott vádakat.

A keleti események.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál” eredeti táv.) Konstantinápolyból táviratozák: Az osztrák-magyar monarchiának az utóbbi időben a portánál tett lépései azt eredményezték, hogy a nagyvezér kijelentései szerint a bojkott most már ugyszólván teljesen megszűnt s az áruforgalom mindenütt akadálytalanul lebonnyolható.

Budapest, február 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófia jelentések szerint a nagyhatalmak a hadikészülődések beszüntetésére és a békés tárgyalásokra vonatkozó első kollektív lépést már megtették, dacára annak, hogy az most már szinte te eslegesnek látszik.

Budapest, február 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Belgrádból eredő hírek szerint a szerbek helyzete a Szandákban igen válságos. Az arnauták ugyanis felkelést szerveztek s valóságos harcokkal vívnak a szerbekkel. Egy ilyen összetűzés alkalmával a szerbek részéről mintegy 50 ember elesett. A török csapatok kíméletlen szigorúsággal járnak el a hadakozókkal szemben s dacára ennek, felő, hogy az arnauták általános zendülésbe fognak kitörni.

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	25.38
Buza (októberre)	21.56
Rozs (áprilisra)	20.06
Rozs (októberre)	18.10
Zab (áprilisra)	17.20
Tengeri (áprilisra)	14.52

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 7. Az első torontálszécsányi takarékpénztár mint r-t. közgyűlése.
 Február 18. Az eleméri takarékpénztár közgyűlése.
 Február 21. A nagyteremiai takarékpénztár közgyűlése.

A takarékpénztárak és előlegegylet jelentése.

Említettük már, hogy a Nagybecskereki takarékpénztárak és előlegegylet január 30-án tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen felolvasták az igazgatóság jelentését is. Most itt adjuk a jelentést, amely teljes szövegében így hangzik:

Tisztelt közgyűlés!

Az 1907. évi válság után a javulás reményével kezdtük meg a lejárt évet. Miután gazdasági viszonyaink Ausztriával rendezve lettek, joggal hihettük, hogy most már a békés fejlődés ideje fog eikövetkezni. A válság azonban sokkal mélyrehatóbb nyomokat hagyott vissza és a javulás — sajnos — elmaradt, dacára, hogy a nemzetközi pénzügyi helyzete már közvetlenül az év kezdetén kedvezőbbre fordult.

A bankráta január 11-én 6%-ról 5%-ra, február 4-én 4 1/2%-ra és május 8-án 4%-ra csökkent és maradt fenn változatlanul az év végéig. A bő és olesó pénz uralgott az elmúlt évben.

A múlt évi gabnatermés az előző évinél általában jobb volt és a termények árai így lényegesen magasabbak voltak, miáltal a földek értéke is emelkedett és gazdáink magas áron is eszközöltek vásárlásokat.

Forgalmunk az elmúlt évben is lényegesen emelkedett és kielégítő eredményt értünk el; csak az engedélyes jelzőlogkölesön üzlet szűnelt.

Az értékpapírok árfolyam hanyatlása következtében ismét 2820 koronát kellett leírásba hoznunk; és 6800 92 koronát kötetes számlájára könyvelnünk, mit jóváhagyólag tudomásul venni kérünk.

Az egyes üzletágak forgalmát a következő számadatokban ismertetjük:

Pénztári forgalmunk az elmúlt évben 37.736 513.44 korona volt, pénztár állomány az év végén 30.076.07 kor. és követelésünk az Osztrák-Magyar Bank és fővárosi pénztáraknál 69.024.87 korona.

Váltóleszámitolás 1908. évben 15.223 darab 19.413.277.06 kor., 1907. évben volt 14.328 drb 16.984.836.37 kor., a múlt évben több 895 drb 2.428.440.69 korona.

Visszleszámitolás 1908. évben 8541 drb 15.554.356.24 kor., 1907. évben 7598 drb 11.944.547.97 korona.

Előleg értékpapírokra 1908. jan. 1-én 13.800.50 kor., 1908-ban kiadatott 3110— kor., összesen 16.910.50 kor. Visszafizetések 1908-ban 3695.50 kor., maradt 1908. év végén 13.215— korona.

Előlegek folyószámlára 1908. január 1-én volt 304.631.65 kor., 1908-ban kiadatott 188.222.36 kor., összesen 492.854.01 kor. Visszafizetések 1908-ban 268.030.14 kor., maradt az év végén 224.823.87 kor.

Jelzőlogkölesönök állása 1908. évi január 1-én volt 282.418.85 kor., 1908-ban kiadatott 28.644.93 kor., összesen 311.063.78 kor., 1908-ban visszafizetve lett 51.352.33 kor., 1908. év végén maradt 259.711.45 kor.

Törlesztéses jelzőlogkölesönök állása 1908. január 1-én volt 310.243.34 kor., 1908-ban törlesztetett 4895.90 kor., maradt 305.347.44 kor.

Betétek állása 1908. január 1-én volt 2.470.599.20 kor., 1908. évi betétek és tőke kamatok 1.894.609.89 kor., összesen 4.365.209.09 kor., visszafizetések 1908-ban 1.802.945.48 kor., betét állomány 1908. végén 2.562.263.61 kor., vagyis 91.664.41 kor. több, mint az előző évben.

Az árverésen vett házak egyikét eladtuk, a még meglévő bérbeadás útján értékesítettük.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg megállapítása után a 80.196 korona 13 fillér tiszta nyereményből az alapszabályok értelmében az igazgatóság jutalékára 10.425.50 kor., a különleges tartalékalap javadalmazása 4009.80 kor., a hivatalnoki nyugdíj-alap jav. 1603.92 kor., kihasítás után fennmaradó 64.156.91 kor., s illetve a múlt évi nyeremény-áthozat 454.96 kor., vagyis a t. közgyűlés rendelkezésére álló 67.711 kor. 87 fillérből indítványozunk a 3000 darab részvény után egyenként 22 koronát február 1-től kezdődőleg osztalékként kifizetni, 1200 koronát jótékonycélokra az igazgatóságnak rendelkezésére bocsájtani, 953 korona 20 fillér hozzácsatolásával a különleges tartalékalapot 68.000 koronára, 196 korona 8 fillérral a hivatalnoki nyugdíjalapot 84.500 koronára kiegészíteni és a fennmaradó 362 korona 59 fillérnek új számlára vezetését elrendelni.

A választmányból működésük lejárta folytán kilépő Strasser Jakab, Anna János, Kokits János, Mayer Rezső és Klein Bernát urak helyébe, kik alapszabályaink értelmében újra választhatók, kérünk 5 választmányi tagot három évre választani, a felügyelő-bizottság jelentését tárgyalni és ennek alapján úgy nekünk, mint a felügyelő-bizottságnak az elmúlt üzletévre a felmentvényt megszavazni méltóztassék.

Tenyészbikavásár Zsombolyán.

A torontálmegyei gazdasági egyesület, karöltve a zsombolyai gazdakörrel, február hó 28-án délelőtt 9 órakor Zsombolyán, a vásártéren díjazással egybekötött piros-tarka tenyészbikavásárt rendez, mely alkalommal a tenyésztőknek teljesen megfelelő piros-tarka bikák a földm. miniszterium és megyei gazd. egyesület által adományozott díjakkal és oklevelekkel lesznek kitüntetve. Ezen díjazással egybekötött vásárra elővezetheti saját nevelésű 14 hónapot meghaladó piros-tarka bikáit bármely torontálmegyei állattulajdonos. A köztenyésztésre alkalmas piros-tarka bikákat a m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelők, továbbá a községek kiküldöttjei és a magántenyésztők legnagyobb részben meg fogják vásárolni. Ha az állattulajdonosok az állatkisérők és a felhajtandó állatok számára elszállásolást igényelnek, ezen körülményt jelentsék be a zsombolyai gazdakör elnökségének.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

A LÉLEGZÉS

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönynyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Épp ily szembe-ötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
 Kapható minden gyógytárban.
 12a-3.2

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényess 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 24 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 49 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 3 óra 50 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
 Császtelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Pancsovara: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 15 p.
 Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra reggel 3 óra 33 perc.
 Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc.
 Császtelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
 Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
 Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
 Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
 Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

19/1909. sz. A nagybecskereki izr. hitközs. előjáróságától.

Közgyűlés.

Az izraelita hitközség képviselőtestülete vasárnap, **folyó évi február 21-én d. e. II óraker** a hitközség irodájában

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. c. tagok tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Előterjesztése az előjáróság évi jelentésének, zárszámadásának s a számvizsgáló-bizottság jelentésének.
2. A felmentvény megszavazása.
3. A választó-bizottság megválasztása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.

Nagybecskerek, az 1909. évi február hó 1-ső napján tartott előjárósági ülésből.

Az izr. hitközség előjárósága:

Löffler Jónás,
titkár.

Dr. Mangold,
elnök.

Jegyzet. Az 1908. évi zárszámadások a titkári hivatalban mindenki által szabadon megtekinthetők. 135-1.1

305/1909. sz. Románpetre község előjárósága.

Árlejtési hirdetmény.

Románpetre község a bő forrással bíró XI. számú kuthelyen, mely csak 2-1 méter átmérőjű,

uj közutat épített

és pedig az eddigi hibás kövezet kiemelésével, egész alapjából és a törvényhatóságilag immár jóváhagyott munka- és költségterv szerinti vassülyesztő alkalmazásával.

A kut mélysége 42 méterre, átmérője 3 méterre van tervezve, melyhez a téglas és cementanyagot a község szolgáltatja, a többi anyagot, valamint munkásokat és szerszámot vállalkozó saját költségén állítani tartozik.

A jelenlegi teljesen új kutsátor meghagyandó, csak a kutnyílás fölötti kis sátor a község által adandó faanyaggal megfelelően kibővíthető.

Vállalkozó tartozik azonban a kutsülyesztést addig folytatni, míg 5 méternyi vizoszlopot kap, mely 24 órán-általi folytonos vízmerítés utáni 24 órával eszközrendő méréssel megállapítandó. Az ekként teljesítendő kutmunkára 8000 korona van előírányozva.

Esetleges munkatöbblet a fennebbi egységáruk szerint fog fizettetni.

A község biztosítása szempontjából vállalkozó ezen munkáért járó munkabéréből csak a munka befejezése és kifogástalan szakbizottsági átvétele után 95%-ot kap, a hátralévő 5%-kal a bánatpénz 10%-nyi óvadéka egészített ki, mely egy évig biztosítékként kezeltek kamatmentesen a községi közpénztárban s akkor fizetetik ki vállalkozónak a kut átvételétől számított egy év után, ha ez idő alatt a kutépítésen hiba nem mutatkozik, mert ha hiba mutatkoznék, azt vállalkozó a község felhívására azonnal saját költségén kipótolni tartozik, különben jogában áll a községnek a felhívástól számított 14 nap után azt a vállalkozó óvadékából más szakember által pótoltatni. Amennyiben az óvadék a pótmunkára elégtelen lenne, úgy azt vállalkozó saját magánvagyonából pótolni tartozik. A szakbizottsági felülvizsgálati költség, valamint az árlejtési jegyzőkönyv-, bélyeg- és illeték költsége vállalkozót terheli.

Ezen kutmunka biztosítására **f. évi febr. 20-ának d. e. II órájára** Románpetre község tanácsstermében tartandó szóbeli árlejtés hirdettetik, melyre vállalkozni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtés megkezdése előtt az árlejtést vezető kezeihez a kikiáltási ár 5%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni tartoznak. Utóajánlatok, valamint írásbeli ajánatok nem fogadtnak el Románpetre, 1909. évi január 26.

110-3.3

A község előjárósága.

326/1909. tkvi szám.

128-1.1

Arverési hirdetmény kivonata.

Az alibunári kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Friedmann Alfréd nagybecskereki lakos javára 430 korona töke, ennek 1908. évi augusztus hó 20-tól járó 6% kamat, 67 kor. 40 fill. eddigi és az ezennel megállapított 30 korona jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t. c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Erdélyán Miklós számosi lakos adós ellen a pancsovai kir. törvyszék, alibunári kir. járásbiróság területén levő Kismargitta község határában fekvő, a kismargittai 166. sz. tkvben foglalt:

1. 63. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold I. o. szántóra 342 korona;

a kismargittai 192. sz. tkvben foglalt:

2. 47. hrsz. 2 h. I. o. szántóra 149 kor.;

3. 112. hrsz. 1⁸⁰⁰ h. III. o. szántóra

1 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Kismargitta község-házánál **1909. évi március 31-ik napjának délelőtti 9 órájaker** fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Kismargitta község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. A kikiáltási ár a becsár

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanokból a házbér alá eső ingatlan a megállapított kikiáltási ár felénél, a többi ingatlannál a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható. Ha a fokozatos leszállítással ez az ár el nem éretik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

3. Árverezni szándékozók (kivéve a kincstárt) tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át (1908: LXI. t. c. 21.) készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. c. 14. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

Alibunár, 1909. évi január hó 19.

Tengler,
kir. bírő.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással és nagyon szépen parkirozott udvarral. ::

SOLYMOSSYNE BRÁJER MÁRIA.

(35-x.11)

ÚJ BOR

literje 30 krajcár.

dr. Brájler Lajos
= szőlőjéből.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

31-x.15

657/1909. sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerbcsanád községében rendszeresített 840 korona javadalmazással egybekötött **irnok-végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, nyujtsák be felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz **f. évi febr. hó 15-ig.**

Nagyszentmiklós, 1909. évi jan. 26.

Hadffy,
főszolgabíró.

132-3.2

MÉRLEGKÉPES**KÖNYVELŐ**

elvállal olcsó díjazás mellett délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál.

CIMIRASHOZ

egy helyi nagyobb iparvállalatnál jó írással bíró

leányok = felvétetnek

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

86-x.8

„M-1-1-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadoboz egy érdekes művész-kartát tartalmaz 4-22.10

Az Arpád-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás
azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalában lehet.

14-x.11

ELADÓ TENYESZBIKA.

Egy igazolvánnyal ellátott, a vizsgáló-bizottság által különösen alkalmasnak talált $\frac{7}{4}$ -ed éves, piros-tarka tenyészbika eladó.

Ára 850 korona.

RENYÉ VILMOS,
Nagyósz 217. sz., (Torontalm.)

134-2.1